

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[CollectionBoite_039](#) | [Freud. Sexualité. Folie. \(Cours de Vincennes\)](#).[Item](#)[Claude Lacroix. Theologia Moralis I \[illisible\] Concupiscentia. \[photocopie\]](#)

Claude Lacroix. Theologia Moralis I [illisible] Concupiscentia. [photocopie]

Auteur : Foucault, Michel

Présentation de la fiche

Cote**b039_f0511**

Source**Boite_039** | [Freud. Sexualité. Folie. \(Cours de Vincennes\)](#).

Langue**Français**

Type**FicheLecture**

Références bibliographiques[Lacroix, Theologia moralis](#)

Référentiel BNF<https://data.bnf.fr/ark:/12148/cb30710757p>

Relation**Numérisation d'un manuscrit original consultable à la BnF, département des Manuscrits, cote NAF 28730**

Références éditoriales

Éditeur**équipe FFL (projet ANR *Fiches de lecture de Michel Foucault*) ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle).**

Droits

- Image : Avec l'autorisation des ayants droit de Michel Foucault. Tous droits réservés pour la réutilisation des images.
- Notice : équipe FFL ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR).

Notice créée par [équipe FFL](#) Notice créée le 02/10/2019 Dernière modification le 23/04/2021

Données de data.bnf.fr

AUTEUR : Busenbaum, Hermann (1600-09-19 -- 1600-09-19)

TITRE Theologia moralis, antehac ex probatis auctoribus breviter concinnata a R. P. Herm. Busenbaum, nunc pluribus partibus aucta a R. P. Claudio La Croix,... Editio altera... - Index locupletissimus resolutionum omnium quae continentur tam in "Medulla" R. P. Hermanni Busenbaum,... quam in omnibus ad illam a... P. Claudio La Croix,... factis additamentis secundum ordinem alphabeti digestus a R. P. Leonardo Colendall,...

LIEU DE PUBLICATION Coloniae Agrippinae

DATE 1716/1720

EDITEUR Coloniae Agrippinae : apud S. Noethen , 1716-1720

voluntarium, sed causa horum motuum est nobis voluntaria, ergo etiam hi motus. *Prob. min.* causa horum motuum est concupiscentia, sed concupiscentia est nobis voluntaria, ergo *Prob. min.* Concupiscentia est poena peccati originalis, cui autem peccatum est voluntarium, illi etiam voluntaria est poena, sed peccatum originale fuit nobis voluntarium, ergo. Hic est Achilles *Johannis*, quem stravit *Alexand.* VIII. damnans hanc 1. prop. In statu naturae lapsae ad peccatum mortale & demeritum sufficit illa libertas, quae voluntarium ac liberum fuit in causa sua, peccato originali & voluntate Adami peccantis. Unde, 2. Si argumentum valet, ergo mors omnium quoad corpus, ut poena peccati Originalis, fuit voluntaria Adami & nobis, ergo Adam & quisque nostrum est quoad corpus homicida sui ipsius, 2. Cujus causa est voluntaria voluntate propria, hoc est voluntarium, transeat voluntate aliena, n. intendunt autem adversarii probare, quod tales motus sint personaliter voluntarii, ideoque sint in nobis peccata personalia actualia, quod implicat, quia repugnat peccato personali esse voluntarium voluntate aliena, cum per hoc differat personale ab originali, ut ex S. Aug. & S. Thoma observat Suar. De peccat. 4. c. 4. n. 4. Dixi, transeat, quia quamvis sit voluntaria, si tamen effectus non fuit in ea intentus vel praevius, non ideo est voluntarius, ut dictum est à n. 30. Jam verò patet illos effectus non esse à nobis praevios, nec forsan ab Adamo, aut si ab hoc praevii sint, tamen voluntas Adami non erat moraliter nostra in ordine ad hoc, ut faceret omnes illos effectus nobis voluntarios.

Obj. 2. Motus illi sunt contra praeceptum, Non concupisces, hinc S. Aug. de Sp. & lit. c. ult. dicit praeceptum illud non posse in hac vita servari. 2. n. antec., nam praeceptum illud prohibet non concupiscentiam voluntariè & liberè, cum debeat esse de materia possibili. S. Aug. tantum vulg. non posse servari in hac vita quoad finem à lege intentum, qui est perfecta tranquillitas animae & liberatio ab omni inordinato motu, hunc autem statum prius obtinebimus in caelo.

Infl. Negari non potest, quod motus illi sint mali. 2. Sunt mali, non formaliter, sed objectivè, id est, non possunt esse objectum honestae prosecutionis vel complacentiae, ut nec homicidium ab ebrio factum, quamvis faciens aut patiens non ideo in conscientia aut coram Deo peccet.

Circa delectationem de objecto à malitia praefecto, aut si per conditionem separetur malitia, addentur plura q. seq.

ARTICULUS II.

An delectatio morosa semper sit peccatum.

76. **R**esp. Si terminetur ad cogitatum opus malum secundum se, est peccatum mortale vel veniale, prout ipsum opus mortale vel veniale est. Ita comm. ex D. Thom. 1. 2. q. 87. a. 8.
- Dixi, secundum se, quia si delectatio sit tantum de ipsa cogitatione, non autem de opere, non est peccatum, quia sicut cogitatio, v. g. de rebus oblectamentis, in ordine ad doctorem vel concionem &c. bona est, cogitatio autem de iisdem rebus ex curiositate, est mala venialiter, ita consequenter, delectatio de tali cogitatione tanquam objecto, non est mala, sed quandoque bona, quandoque venialiter mala. Similiter nec peccatum erit, si delectatio versetur circa modum malè operandi, non circa ipsum opus malum, quo modo sine peccato saepe nos delectant fabulae, comediae, bella, homicidia,

traudes, furta, lapsus hominis, v. g. ex equo &c. nona secundum se, sed modus furandi, rapiendi, artificiosus & industrius, modus cadendi inopinatus. Laym. 1. 1. c. 3. t. 6. n. 2. Ex quibus resolv.

I. Licitum est gaudere & delectari morosè de effectu bono, securo ex opere malo, quia tunc delectatio non est de objecto malo.

II. Si talis effectus scilicet sit ex opere secundum se, quidem malè, hic tamen & munda culpa vacante, ut v. g. quia factum est in somno, amentia, ebrietas, re, inculpabili ignorantia, tunc etiam de ipso actu licere aliquando delectari, non quidem secundum se, sed ut est causa talis boni effectus, docet Less. 4. c. 3. n. 105. & 106. ex Vafq. 1. 2. d. 105. c. 21; v. g. de solutione naturae facta in somno. Ratio, quia objectum delectationis istius non est malum. V. Bon. de Mar. d. 4. p. 8. nu. 8. Sanch. 1. 1. mor. c. 2. n. 18. Lugo de Pen. d. 16. n. 389. Imò addunt, licere aliquando desiderare (affectu simplici, & inefficaci desiderio) ut tale quid fiat sine culpa, v. g. ut in somno eveniat naturae solutio, ob finem bonum: dummodo desiderium non sit tam intentum, ut tale quid probabilitè causet, neque sit periculum consentiendi in talem voluptatem. Ratio est, ajunt, quia objectum hujus desiderii, aut gaudii, non est malum. Vid. Less. & Bon. loc. cit.

III. Non est peccatum, saltem mortale, si conjuges delectentur appetitu tantum rationali, de actu conjugii praeterito, futuro vel possibili, respectu comparis praesentis vel absentis. Item si sponsus desideret copulam futuram, aut de ea delectetur, vel vidua de praeterita. Ratio, quia hi actus habent objectum licitum.

Dixi, appetitu rationali, quia si sponsus aut vidua, voluntariè consentiat in delectationem sensitivam & carnalem, quae recordatione copulae futurae aut praeteritae naturaliter oritur, mortaliter peccat, ut docent Less. n. 120. Bon. Tamm. Palaus. V. Dian. p. 3. r. 5. msc. R. 2. contra Medi. &c. Quia verò ad supradictam voluntatis oblectationem, sensitivam & carnalem, ut plurimum, imò etiam periculum consensu in fornicationem, consequitur, oblectationem illam voluntatis in praxi vix locum habere saltem in vidua, & sponsis: inter conjuges tamen, modò periculum pollutionis ablit & etiam sensitivam & veneream delectationem non esse mortale docent Fill. Bon. q. 4. Sanch. Less. loc. cit. Dian. p. 2. r. 3. msc. R. 36. tum quia status Matrimonii hac excusat, uti etiam tactus impudicos, solius voluptatis causam infertur: tum quia haec tendunt per se ad opus conjugale, licet per accidens opus non exercentur.

IV. Delectatio morosa de rebus solo jure positis, vo prohibitis non est illicita, modò non fiat sub ratione prohibitionis, v. g. si Carthusianus, vel alius die jejunii se oblectet de cogitato esu carnis, quia non est de opere malo, cum lex tantum veteris comestionem externam. Laym. n. 9. Less. n. 111. & 113.

V. Qui delectationem morosam mortalem committitur, addere debet circumstantias operis, de quo fuit delectatio, v. g. in materia irae, an fuerit de occidendo fratre, an alio, uno, an pluribus: in materia carnis, an de conjugata, Moniali, consanguinea; Quod tamen limitant Azor, Sa. V. Luxuria. Salas 10. 2. r. 13. da 6. f. 6. n. 59. &c. si delectatio feratur in objectum apprehensum secundum totam suam malitiam, non autem si tantum secundum partem, v. g. in feminam apprehensam ut non suam, non tamen ut alteri nuptam, vel ut Monialem; tunc enim probabile est, ait, delectationes tales reduci ad speciem simplicis fornicationis: Ita etiam Fill. Less. Bon. Dia. Palaus. V. Lug. n. 363. Aliud est de ipso opere externo, quod semper feritur in objectum, secundum

BnF
MSS

